

ชื่อวิทยานิพนธ์

การติดเชื้อไวรัสโคโรนาในบุคลากรทางการแพทย์
โรงพยาบาลหาดใหญ่

ชื่อผู้เขียน

นางสาว ดารารัตน์ คำรงกุลชาติ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รศ. วิลาวัลย์ พิเชียรเสถียร

ประธานกรรมการ

ผศ. อะเคื้อ อุณหเลขกะ

กรรมการ

พญ. บุญรัตน์ วราชาติ

กรรมการ

ผศ. วิลาวัลย์ เสนารัตน์

กรรมการ

รศ. สมบัติ ไชยวัฒน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

ปัจจุบันผู้ป่วยไวรัสโคโรนาที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกภาคของประเทศไทย มีผลทำให้บุคลากรทางการแพทย์มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนาจากการปฏิบัติงาน การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของการติดเชื้อไวรัสโคโรนาในบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลหาดใหญ่ และลักษณะของบุคลากรทางการแพทย์ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรทางการแพทย์จำนวน 247 คน แบ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ 142 คน พยาบาลเทคนิค 93 คน และผู้ช่วยพยาบาล 12 คน ตรวจหาการติดเชื้อไวรัสโคโรนาในบุคลากรทางการแพทย์ระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม ถึง 15 กรกฎาคม 2539 โดยการทดสอบทุเบอร์คูลินทางผิวหนังร่วมกับการถ่ายภาพรังสีทรวงอก ทดสอบทุเบอร์คูลินทางผิวหนังด้วยน้ำยาชนิด พีพีดี-ทีอาร์ซี ของสมาคมฯ ไทย โดยเทคนิคแมนทอกซ์ ผู้มีขนาดปฏิบัติการทดสอบทุเบอร์คูลินทางผิวหนังเท่ากับหรือมากกว่า 10 มิลลิเมตร ถือว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา และเก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป การสัมผัสผู้ป่วยไวรัสโคโรนาในโรงพยาบาล ปัญหาและอุปสรรคในการดูแลผู้ป่วยไวรัสโคโรนา และข้อเสนอแนะในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนาในโรงพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบไคว์สแควร์และฟิชเชอร์เอ็กแซค

ผลการศึกษาพบว่าความชุกของการติดเชื้อวัณโรคในกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 75.7 ผู้ช่วยพยาบาลมีการติดเชื้อวัณโรคสูงสุดร้อยละ 83.3 รองลงมาคือ พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 76.1 และ 74.2 ตามลำดับ ผลของภาพถ่ายรังสีทรวงอกพบบุคลากร 3 รายมีรอยโรคเก่าของวัณโรค กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในแผนกวิสัญญีมีความชุกของการติดเชื้อสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 94.4 รองลงมาคือแผนกสูติ-นรีเวชกรรม อายุรกรรม แผนกศัลยกรรม และอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 90.0 , 81.4 , 78.9 และ 76.9 ตามลำดับ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อวัณโรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การเคยได้รับวัคซีนบีซีจี การปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนานมากกว่า 5 ปี การมีประวัติสัมผัสวัณโรคจากเพื่อนร่วมงาน และการเคยทำหรือช่วยแพทย์ในการใส่ท่อหลอดลมคอในผู้ป่วยวัณโรคและการเคยดมยาสลบให้กับผู้ป่วยวัณโรค ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคในโรงพยาบาลได้แก่ การไม่มีห้องแยก การระบายอากาศในหน่วยงานไม่ดี ผ้าปิดปาก-จมูกมีไม่เพียงพอและไม่มีประสิทธิภาพ และการได้รับข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคน้อย

การศึกษานี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคของบุคลากรทางการพยาบาล โดยโรงพยาบาลควรจัดหอบุคลากรให้มีการถ่ายเอกภาพทรวงอกที่ดี การจัดให้มีห้องแยกที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยวัณโรค การจัดหาผ้าปิดปากและจมูกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันวัณโรคแก่บุคลากรให้เพียงพอ การเฝ้าระวังการติดเชื้อวัณโรคในบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคแก่บุคลากร

Thesis title Tuberculous Infection Among Nursing Personnel at Hat Yai Hospital

Author Miss Dararat Dumrongkullachart

M.N.S Infection Control Nursing

Examining Committee:

Associate Prof. Wilawan Picheansathian	Chairman
Assistant Prof. Akeau Unahalekhaka	Member
Dr. Boonyarat Varachit	Member
Assistant Prof. Wilawan Senaratana	Member
Associate Prof. Sombat Chaiwan	Member

Abstract

The increasing number of patients with tuberculosis in every region of Thailand at present has led to enhance risk of occupational exposure among nursing personnel. This descriptive study aimed to determine the prevalence of tuberculous infection among nursing personnel at Hat Yai hospital and to determine the characteristics of nursing personnel infected with tuberculosis. The samples were consisted of 247 nursing personnel including 142 professional nurses, 93 technical nurses, and 12 practical nurses. Tuberculous infection was tested by tuberculin skin test and chest x-rays during May 15 to July 15, 1996. The tuberculin skin test was carried out using Thai Red Cross Society PPD-TRC by Mantoux technique. The skin induration of 10 mm. or more was identified as having tuberculous infection. The questionnaire was used to collect demographic data, exposure experience with tuberculous patients in the hospital, problems and obstacles of caring for tuberculous patients,

and suggestions for prevention of nosocomial tuberculous infection. Data were analyzed by using descriptive statistics, Chi-square test, and Fisher's exact test.

The results showed that the prevalence rate of tuberculous infection among nursing personnel was 75.7%. Practical nurses had the highest prevalence rate which was 83.3%, followed by the prevalence rate among professional nurses and technical nurses which were 76.1% and 74.2% , respectively. The result of chest x-rays showed that three nursing personnel had previous tuberculosis. The subjects who worked in anesthetic department had the highest prevalence rate of tuberculous infection which were 94.4% followed by the subjects who work in obstetric & gynecology department, medical department, surgical department, and emergency department which were 90.0%, 81.4%, 78.9% and 76.9 % respectively. There were statistically significant relationship between tuberculous infection and the following characteristics of the samples ($P < 0.05$) including previous BCG vaccination, working in the hospital for more than 5 years, exposed tuberculosis from co-worker, and performing or helping physician to perform endotracheal intubation and anesthetic procedures with tuberculous patients. Problems and obstacles of preventing the nosocomial transmission of tuberculosis including no isolation room, poor ventilation in work places, inadequate and inappropriate masks, and lack of information or knowledge on prevention of tuberculous infection.

This study indicated that it is needed to prevent nosocomial tuberculous infection among nursing personnel. The hospital should have good ventilation in patient units, appropriate isolation room for tuberculous patients, sufficient respirator used for the prevention of tuberculosis. Tuberculous infection surveillance among hospital personnel, and inservice education regarding preventing tuberculous infection for hospital personnel should be established.